

Oznaniša.

Za navadno dvestopno vrsto se plačuje: 5 kr., ktera se enkrat, 8 kr., ktera se dvakrat, 10 kr., ktera se trikrat natiskuje; več pis-menke plačujejo po prostoru. Za vsak list mora biti kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi senevračajo.

SLOVENEK.

„Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke!“

Nar. pesem.

V torek,
četrek in saboto
izhaja in velja:
Za celo leto . . . 7 for. 50 kr.
„ pol leta . . . 3 „ 70 „
„ četrt leta . . . 2 „ — „
„ mesec . . . — „ 70 „
Po pošti:
Za celo leto . . . 9 for. 50 kr.
„ pol leto . . . 4 „ 80 „
„ četrt leta . . . 2 „ — „
„ mesec . . . — „ 90 „

Št. 18.

V Celovcu v torek 12. februarja 1867.

Tečaj III.

Vladina politika in naša misel.

I.

V Ljubljani 30. januarja.

Vprašala je menda visoka oseba cara Napoleona, kaj je v tem osodopolnem času v Avstriji storiti? Napoleon menda odgovori na to: „Da sem car avstrijski, delal bi, da vladam unkraj Litave, če se mi takraj Litave spotakne.“ Če se nam to tudi pravljica zdi, nam vendar stan sedanje politike vladine dostojno kaže.

Belcredi vsedel se je z najboljšo mislijo na stol ministerski in Slovani so verjeli besedam njegovim, ko je rekel: Ich will den Slaven in Oesterreich eine Stellung geben, t. j. hočem Slovanom avstrijskim pravico dati. Toda drugi veter je med tem pihati začel, znano nam je odkod, in besed izrečenih ni se spominjal več, — začel je najprej na tihem z Ogrri pomenkovati se. Med tem pride Kraljevi Gradec s svojimi bitki in osupnili so na ces. dvoru. Iz verjetnih ust vemo, kako se je govorilo na dvoru, kako so že vsi mislili, da postane Avstrija to, kar ima biti vsem narodom tudi slovanskim enakopravična mati.

Kar na enkrat stopi v ministerstvo kakor deus ex machina tuji baron Beust. Tega se oprime tudi Belcredi, in dobi od njega Ikarove perutnice, ki mu pomagajo iz Dunaja v — Pešto. Ker je pa treba, da ne zagromijo drugi narodi kakor furije za njim, treba je bilo podvzetju svojemu dati neko znamenje pravice, in glej, januarski patent sklicuje vse takraj Litavske narode k volitvam poslancev deželnih, in te k volitvam poslancev državnih. Ta državni zbor ima dati Avstriji ustavo, tako govori se, od Madjarov se pa molči. Čuda velika, kako bo neki to mogoče, ali mar ne spadajo tudi

unkraj litavske dežele k Avstriji? Ali smo mar mi tako močoni, da porečemo: Ogri nas morajo slušati! Nehoté se mi vriva misel, da je vlada to storila, kakor bi bil dvalizem že gotov; kajti Ogri dobé svoje madjarsko ministerstvo, tam bil bi državni zbor, tu državni zbor. Tukaj smo.

Nedavno je bavarski minister Hohenlohe za zvezo s Prusom govoril in Avstrijo nemško državo imenoval. To ni brez upljiva na Dunaju ostalo, in misel že davno gojena, naj bi se prestol in sredotežje v Pešto preneslo, hoče se sedaj uresničiti. Tudi zahtevanje Madjarov, da po odhodu kralja palatin njegovo moč prevzame, sili vlado k temu podvzetju.

Še nekaj družega vladi na sercu leži, jo teži in straši, kar v naši državi ni nič novega. Orientalno ali izhodnje vprašanje se rešuje, in g. Beust, ki imenuje hervaške zadeve „interesantne“, gleda ravno tako hladnokervno tje, kjer se mednarodne pravice že od nekdanj sem z nogami teptajo. Kaj mu mar za-nje? Naj bi se Orijent in statu quo obderžal, njegova je politika, in k temu pomagati more se samo iz Pešte, ki je bliže. Vlada bi pa dobro storila, da ne trobi samo v svoj rog, in da večino svojih prebivalcev popraša, ki pa niso ne vojaki ne birokrati, tudi ne poslanci iz zborov, kjer se o večini in manjšini govori: to so znani pervaki narodov. Kar naše slabe moči zamorejo, hočemo tudi mi omeniti.

Nektere važne dolžnosti novih slovenskih poslancev na Kranjskem.

G. Juri Savaschnigg bi se bil gotovo, ko bi bil za poslanca izvoljen, v prihodnjih zbornih sejah v Ljubljani potezal kot viši

šolski ogleda za to, da naš jezik svoje tisočletno sedenje za pečjo v oslovski klopi — prav za prav: ezelpónku — nadaljuje. Ali gospod Juri je le mislil, slovenski narod je pa obrnil; zgrabil je „preklete grablje“), s kterimi so ga mislili spraviti kot otavo na voz pod nemško žrd, sam v roke in grabil je 26. in 30. pretečenega mesca po vseh travnicah in senošetih tako hudo, jedno in neusmiljeno, da je vso nemškutarijo iz Kranjskega do čistega pomedel. Akoravno je skoraj povsod uradništvo od predstojnika do zadnjega pisarja od hiše do hiše hodeče z vsemi sredstvi proti nam ruvalo, vendar le je narod z ogromnimi večinami pokazal, da se je dozdanje gletne zbornske večine na čudno, nepopisljivo vižo nasitil. Zatoraj pa tudi narod pričakuje, da mu bodo izvoljeni pravi poslanci, da mu enkrat izvojskujejo pravice, za kterimi že toliko, toliko časa hrepeni? Prva stvar je pa življenje, ekzisten-cija naroda, ki se v jeziku pojavlja; drugo vse še le potem na vrsto pride, ko enkrat kot narod v pravem pomenu prosto dihati zamoremo. Toraj pričakuje narod, da kranjski zbor ne bo samo v pretres vzel postave zavoljo vpeljanja našega jezika v šole in urade, temuč da bo sam sebe prvega iz šestletne nemškutarije metamorfozoval in sam pri sebi najpoprej reformacijo podvzel. Kaj nam to pomaga zmiraj le po nemški za domačo stvar misliti in govoriti, kakor se je dozdej v mnogih družtvih pri nas godilo in se še godi kot postavim: v ljubljanskem kmetiškem družtvu, v kupčijski zbornici i. t. d. Se ve, da od konca drugači ni moglo biti in tudi tako delovanje je bilo neizmerne hvale vredno, ali da bi to zmiraj trpelo, bilo

*) Obče znana pesem, ktero je složil duševni vodja ljubljanskega centralnega odbora ali pa vsled 26. in 30. j. bolje rekoč Benedek kranjskih nemškutarjev. Pis.

Besednik.

Listi iz bele Ljubljane.

VIII.

(Dalibor. — Zmaga. — Vodnikov spomin v Šiški in v čitalnici. — Dolgi obrazi in krč v rokah.)

Zopet je minulo dolgo časa, da se ni oglašil besedničar iz Ljubljane, akoravno gradiva ravno ni primanjkovalo. Oglasil se je med tem časom nek Dalibor iz bele Ljubljane ter v dveh obrazih, kiju je načrtal z izvršnim svojim peresom, pokazal svojo posebno zmoglost in se tukajšnim čitateljem jako priljubil. Zakaj tako na redko kaže te svoje obraze, in nam ne spolni, kar je obljubil v prvem? Zagotovljen naj bode, da tehtni njegovi sestavki brali se bodo z velikim veseljem. Dalje tedaj, dragi Dalibor!

Zmaga! Slavna zmaga! To so besede, v kterih je zapisana vsa radost, koju smo preživeli pretekle dni. To je bilo navdušeno in veselo gibanje, da še nikdar tacega; narodno navdušenje priklopelo je skoraj do vrhunca,

radosti je bilo hitreje vsako domoljubno sree. Kdor je bil 26. in 27., potem 30. in 31. januarja nazoč v čitalnici reštavraciji, ko so dohajala od vseh strani slavni zmag sporočila, videl je, kaj je pravo, resnično, srčno veselje. Tega radostnega gibanja ni moč dostojno popisati, vedno nepozabljivi ostanejo nam ti dnevi. Z navdušeno zavestjo te slavne zmage praznovali smo letos Vodnikov rojstni dan, in sicer najpred južni Sokol v rojstni njegovi hiši pri Žibertu v gornjej Šiški. Tam se je zbralo na svečnice dan popoldne mnogo ljudstva. Venci narodne zastave in lampijoni kinčali so krog in krog rojstni dom prvega našega pesnika. Navdušeni govori vrstili so se z napitnicami in pesmami; radost je bila občna. Tudi mnogo naših gg. deželnih poslancev bilo je nazočih in je bila s posebnim navdušenjem sprejeta njim napita zdravica. Proti večeru došli so kmečki fantje iz gornje Šiške z narodno zastavo in zapeli več domačih pesem. Ko so bili prijazno pozdravljeni, sedli so okoli velike kamnite mize in radovali smo se še dolgo skupaj in prepevali domače pesmice. —

Koj drugi večer praznovala je čitalnica spomin Vodnikov z besedo, po kterej je bil sijajen ples. Prvikrat je nastopil novi

pevovodja g. Vaclav Prohaska in si pridobil pohvalo občinstva. Kdor ve, kako težko je bilo sestaviti program zaradi kratkega časa, priznati mora, da se je program prav dobro izvršil. Igrala se je tudi Bilčeva „Slovenija oživljena“, v kterej nastopijo Vodnik, Linhart in Cojz. Nekaj pa smo živo pogrešali ta večer, namreč primerne navdušenega govora ali kake dnevu primerne deklamacije, kakor je bilo druga leta. Zakaj se je letos izpustilo, ne vemo. Videlo se je pa, da občinstvu manjka pravega ognja in da je bilo nekako mlačno. Da je bil ples živahen in sijajen, se samo po sebi razume. Mladina se kmalo razgreje; tako je bilo tukaj in veselo smo se sukali skoraj do zore. —

Konečno naj še naznamim, da, ako hoče kdo „dolge obraze“ študirati, naj pride le kar sem v Ljubljano. V zadnjih dneh so se nekteri obrazi tako potegnili, da imamo prave „Prachtexemplare“ tukaj. Gotovo bode trebalo nekoliko časa, da se zopet spravijo nazaj v poprejšnje propocije. Tudi je moral nektere gospode krč v rokah viti, ker se že tako dolgo skoraj nič ne bere v znanih dunajskih in družih enacih listih!? Res usmiljenja so vredni ti božčeki!

Lomovič.

bi vendar enmalo preveč sramotno, in po zdravi pameti mora to početje prej ko je mogoče nehati. Kolikor mi je znano, ima vsak zbor pravico svoje notranje poslove in jezik obravnave sam vrediti, kakor ga je volja in kakor se mu zdi, tu sem se nima nihče in tudi vlada ne mešati. Vseh 6 let se ni v gališkem zboru drugač obravnavalo kot izključivo poljski in rusinski, akoravno v Galiciji v razmerju več Nemcev stanuje kot na Kranjskem. Ker je pa mesto Kočevje skoraj soglasno zbralo gospoda Sovana za svojega poslanca, smemo ponosno reči, da na Kranjskem zdaj čisti slovenski narod brez vsake mešanice stanuje. Ta narod toraj pričakuje, da je prva dolžnost novih poslancev, da v prvi seji proglasijo naš jezik kot edino — postavni za Kranjski zbor, v katerem le se smejo prejemati vsi predlogi bodi si vladni ali od poslancev, vse prošnje, in v katerem edinem se imajo vsi zapisniki voditi. Ker je pa leta 1865 hrovaški zbor poslanecem iz Reke dovolil začasno laški govoriti, akoravno je sicer vsak ptuj jezik ojstro prepovedan, bi tudi v Ljubljani ne bilo treba, obziraje se na tavnentletne tako žalostne okolnosti, nikogar, kar se govora tiče, terorizovati. —

Ker smo se dozdej v srednjih in visokih šolah vseh predmetov brez izjemke izključivo le nemški učili, ni zameriti, da bi mnogo izvrstnih in najpoštenjih rodoljubov v veliko zadrego prišlo, ko bi morali o državnih zadevah slovenski debatovati, ker ne znajo tehniških izrazov, katerih niso nikdar slišali niti sicer kot trgovci, poljedelci, obrtniki časa imeli si jih prisvojiti po svojej privatnej marljivosti. Tako bi se za zdaj, kakor Rečanom v Zagrebu, le samo začasno dovolilo nemški govoriti, čeravno bi, kakor sem rekel, naš jezik po zakonu, edini imel za Kranjski zbor postavno veljavnost. Se ve, da bi tako dovoljenje ne veljalo za moze kot: Bleiweis, Svetec, Costa, oba Tomana, Prevec, Ravnikar, Pintar, Grabrijan i. t. d. ki so v vsakej zadevi našemu jeziku popolnoma kos, ki bi se morali ojstro držati prihodnje postave, ktere se čvrsto kot prve nadjamo, izključivo le slovenski brez vsake mešanice govoriti. To je edina pot, da enkrat do praktiške ravnopravnosti pridemo, ker kaj zamoremo in smemo od vlade pričakovati, če si sami doma svoje hiše, kjer smo zdajle svobodni gospodarji postali, po domače ne vredimo? Nemci se nam včasih posmehujejo, da mnogi vrli naši rodoljubi niso slovenskega popolnoma zmožni v znanstvenih in državopravnih predmetih, ali obračam pozornost na njihove brate nemške Alzasijance, ki v svoje pogovore vse drugači bolj francoske drobtine mešajo, kot naši najgriji nemškutarji. Znano je vsemu svetu, da se že čez 50 let v glavnem mestu Alzasije Strasburgu, ki šteje 100.000 prebivalcev in ki stoji čisto tik svoje pobratimske in sorodne renske Prusije, ni moglo nikdar nobeno nemško gledišče zdržati, vsako je na boben prišlo, od leta 1840 pa kaj tacega nobeno društvo ni več poskušalo. Takim okolnostim nismo mi Slovenci doma, niti Nemci v francozkej Alzasiji krivi, ampak naše in njihove srednje in visoke šole.

Poprej omenjenemu zakonu zarad našega jezika bi se bil moral še pred zadnjim pražkim mirom gospod grof Anastazij Kušar upirati, ker smo per nefas bili po popirnem mednarodnem pravu še slavni člani nemškega bunda. Toda zdaj je kranjska ravno taka avstrijska dežela, kakor Galicija ali pa trojedna kraljevina. Z ravno taistim pravom bi moral zdaj Francoz Jombart (bivši poslanec na kranjskem zboru), ako bi bil zopet voljen, zahtevati ravnopravnost francoskega jezika, ker je bila Kranjska do zidanja „bunda“ (1815) del francoskega cesarstva. Po mojej misli ima za nas bivše cesarstvo Napoleona I. ravno to državno-pravno važnost kot bivši „bund“. Ko bi

hotli po abotni logiki naših premilih dunajskih prijatlov odgovarjati, ki trdijo, da smo še vedno vkljub vničanju „bunda“ staronemška dežela, morali bi reči, da je Kranjska še po mnogo stareji pravici starofrancoska zemlja!

Kar se tiče sadašnjih poslancev iz velikega posestva, so veči del tako imenovani „stari Kranjci“, ki vsi prav dobro slovenski razumejo in skoraj vsi dosti dobro govorijo, njih vodja pa bivši izvoljenec naše slavne Idrije, je pa, kakor je obče znano, našemu jeziku v vsakej zadevi tako dobro kos, kakor kdor si bodi naših najvrlejših narodnjakov. Toraj tudi od te strani ni takemu zakonu nobene praktiške ovire. Ko bi tudi od teh desetih posameznih mož nihče trohice slovenskega ne razumel in da bi naš jezik za kaldejsko naručje držali, ne bi to smelo motiti kompaktne mase poslancev, ktere je pravi narod iz vasi, trgov in mest poslal. Toraj še enkrat ponavljam in rečem, ceterum vero censeo: da bi v prvi seji kranjskega zbora imel biti prvi zakonski predlog, da je za to visoko hišo slovenski jezik edino postavni in veljavni, se ve s poprej omenjenim dodatkom. — Da v Gradcu kaj tacega ne bo nikdar mogoče, razumeva se ob sebi; v Gorici so mi okolnosti premalo znane, to stvar bodo naši vrli Goričani sami najbolje presodili. Dobro, prav dobro in jako koristno bi pa bilo, da bi se vsaj nekteri naših poslancev iz Štajerske in Goriške pred 18. t. m. s kranjskimi v Ljubljani sešli in se o posebni slovenski in o obče slovensko-avstrijskeje politiki zmenili. — O solidarnosti slovanske politike v Avstriji drugi pot.

Dr. Valentin Zarnik.

Slovenske dežele.

Iz Celoveca. (Novo ministerstvo; tiskarna pravda; Jern. Jezernik.) Ravno zdaj je ptujec baron Beust vsega-mogočen v Avstriji; kakor nekdanj Meternich derži zdaj on vse vajeti v svojej roci. Kar je „Slovenec“ rekel o grofu Belcrediju, vsi slovanski in tudi v februarni patent ne zatelebani nemški časniki terdijo, da je „prosta pot“, ktero je ta minister nastopil, edino prava in edino zveličavna za Avstrijo. Z nami vred se pa tudi vsi bojé, da bi baron Beust ne zavozil države naše v prepad, iz kterega ni več rešenja! Ogromno butaro in strašno odgovornost si je Beust nabasal na svoje rame! Tudi od gospodov, ki jih misli poklicati k sebi v ministerstvo, ne pričakujemo nič kaj dobrega; pa vse je še le govorica, zatorej tudi molčimo in le še izdihnemo: Bog vari Avstrijo! — 8. t. m. smo imeli v Celovcu tiskarno pravdo, nad ktero bode gotovo stermel ves svet. G. Mačnik, vrednik nekdanje „Dravpošte“, stal je pred sodbo. Deržavni pravdnik, torej tožnik sam, je priporočal, naj se g. Mačnik oprosti, ker pomanjkuje zadostnih dokazov. Kaj pa se zgodi? Gg. sodniki ga obsodijo, da mora na dva meseca v ječo, da se mora vsakih 14 dni enkrat postiti in od svoje zastave 300 gld. plačati. Se ve da se je g. M. pritožil pri višej sodnji. — Danes, 11. febr., ravno ko to pišemo, obeša se na vislice Jernej Jezernik, posestnik v Naveršniku gusťajske fare. Star je 36 let in zapusti vdovo in dva otroka. Umoril in oropal je 6. junija l. l. nekega staréka, kteremu je bil nekaj denarja dolžen. Pravda je bila v Celovcu 29. avgusta l. l., pri kterej je bil J. J. k smerti na vislicah obsojen; 17. januarja t. l. je svitli cesar to razsodbo poterdil in danes se doveršuje.

Iz Tržica 6. febr. Δ (Zmaga. Maščevanje. Nepošteno početje.) Kakor na spodnej Štajerski in družih krajih naše mile

Kranjske, tako je bila tudi tukaj volitna zmaga sijajna in veličastna; kajti vkljub vsem nepravičnim in nepoštenim prizadevam naših protivcev zmagala je vendar národna stranka, in tako se je očitno pokazalo, da tudi v ponemčenem in nemškutarskem Tržicu živé še pravi Slovenci, kterim je povzdiga národa in sreča naše Avstrije pri srcu, nikakor pa ne Frankobrod, Berolin ali da kratko rečem „das deutsche Vaterland“, o kterem se je njega dni tu prepeval, da je celo tje v „Reich“ odmevalo! Minuli so oni žalostni časi in nastala je, bogme! nova doba, v kterej so zadostno pokazali Slovenci, kdo je gospodar v našej milej domovini. Bitka je bila huda, silno huda, pa — vendar smo zmagali tako sijajno, da bodo nasprotniki naši javaljne kedaj pozabili 30. dan januarja leta 1867. Največo slavo pa si so pridobili pri tej zmagi vrli, rodoljubni Kamničani, ki so semkaj privreli, ne gledé na tako daljno pot, s 55 volici, to je, s celo vojsko, da pobijejo nam protivnega sovražnika. Slava, slava, vam vrli Kamničani! Zapisani bodete z zlatimi črkami v zgodovini našega naroda! — Kaj pa naši nemškutarji videči, da so pobiti od one stranke, kterej pravijo: „das rohe, gemeine, ungeschliffene, slawische Volk“!? Jojmene! ko bi jih videli, kako se jim usta pénijo, kako se togoté, kako rjujejo, da jim je spodletelo, vkljub vsem njihovim prizadevam. In kaj neki počenjajo sedaj ti ljudje? Maščevati se mislijo nad poštenimi narodoljubi. Brž po končanjej volitvi mislili so protestovati in se pri višej vladi pritožiti čez to volitev, ki se jim ni po godu izšla. Risum teneatis amici! pritožiti so se hotli, ker ni bil izvoljen njihov grof Thurn. Iz tega se lahko razvidi, da Nemci na Slovenskem samo na — se mislijo, a na druge, prave domačine pa prav nič. Ko so se nekoliko spametovali, opustili so protest ter si izmislili nekaj družega. Napraviti so hotli tako zvani „Bürgerkomité“, da ga odpravijo v belo Ljubljano k previšenemu vladiku g. Widmerju s ponižno prošnjo, naj bi prestavil tukajšnjo duhovščino in učitelje na kak drug kraj; kajti duhovščina in učitelji držé vkup, so narodni in so glasovali za g. dr. Preveca. Pa kakor se čnje — tudi to so opustili, se zopet spametovali in brž ko ne sedaj kaj družega duhtajo. — Tukajšnjega učitelja g. T., ki se je po smrti rajnekega g. Pogatschnigga v tukajšnje pevsko društvo zapisal le iz tega obzira, ker ga je pevsko društvo trdo zagotovilo, da bode odslej tudi slovenske pesmi pelo (kar se je pa le redko godilo), so iz svoje družbe — pahnili, rekoč: „Nachdem wir uns überzeugt haben, dass Sie mit den Ultra's und der Geistlichkeit halten und nicht mit den Bürgern, so sind wir gezwungen im Auftrage einer höheren Person ihnen bekannt zu geben, dass sie von nun an aus unserer Gesellschaft ausgeschlossen seien; insbesondere, da wir uns von jetzt an bestreben werden, ganz andere Zwecke zu erreichen.“ — Učitelj je prav rad izstopil iz tega vrlega „nemškutarskega društva“, ter jim k njihovemu novemu postopanju še dober vspeh voščil. Ali zdaj vidite, kako strašno se maščujejo naši nasprotniki, ker jim je spodletelo! Pa naj se le maščujejo, kakor jim drago, mi za gotovo mislimo, da se jim bode scasoma prevroča maščevavna kri ohladila. — Konečno naj vam še povem, kako lepe in poštene volilce je imel grof Thurn, ki ga je (pa še le pozneje) bahati „Central — Wahlkomité für Krain“ Tržičanom priporočal. Nekaj tukajšnjih volilcev je bilo takih, ki so poprej nekaj dni na dolgo in široko govorili, da je omenjeni grof za nič, da ne bode nič opravil, da ni govornik in da bi bila zelo velika škoda, ako bi ga izvolili. In glejte! ravno ti ljudje glasovali so potem za — grofa. Prišlo je pa tudi več volilcev iz Radolice, ki so bili podkupljeni, kakor je nek kmet sam vpričo vseh volilcev v tukajšnji uradnji se zaprisegal, da so tu-

di njemu ponujali dva goldinarja, naj bi glasoval za grofa Thurna; toda pošteni kmet ni hotel denarja, ampak prišel je peš iz Radolice, da glasuje za g. dr. Prevca in pove očitno, kako so naši nasprotniki grdo in nepošteno ravnali, da bi si ljudi pridobili na svojo stran. Moj Bog! ali ni škoda za lepe denarce, ki so jih ti ljudje zastonj potrošili! —

Iz selške doline 4. febr. (Nekaj o volitvi.) Črn je Kranj — pisana Loka — Dospevi ravnokar iz Gorenjskega, ne morem si kaj, da ne bi bleknil nekterih besedic o kranjski volitvi 30. januarja in o čudnih agitacijah zadnje dni pred volitvijo, kakor sem jih slišal v omenjenih mestih. Toraj zopet uradnik, tako se čuje, če boš zadel na kakega kmečkega volilca. Kar je padlo nam kmetom pod reščeto, hiteli so pobirati ubogi kranjski in loški „purgarji“, misleči, da v obeh mestih ni moža za ta posel sposobnega. To so misli priprostitih kmečkih možganov. — Kar se tiče agitiranja v starodavnem Kranju, bilo je prav zmerno in vse po postavnem potu, kakor je med olikanim ljudstvom sploh navada; kar se je pa zgodilo zadnje dni januarja v pisani Loki, to pa kaže očitno, da so njeni mestnjani res pisani, da še nimajo nikakega zapopadka o volitvi in ustavi sedanjega časa! Razun nekterih uradnikov, kateri so le na skrivnem vodo na svoj mlin napeljevali, se ni nihče zmenil za volitev, dokler ni jel naš „purgarmojster“ — sedmih imen lastnik — lomastiti vsak dan trikrat po trgu, kakor je dolg in širok, ter je s svojim hrupovim glasom v eno mer publiciral, rekoč: „Kaj, Kranjca bomo volili, da bo samo za Kranj govoril, nam pa na kosti puščal? Le enega imamo med nami, ki nam še zamore pomagati, da dobomo „Bezirksamt“ v Loko, da bo velika železna postaja tukaj i. t. d. in ta mož so gospod „Vorsteher“. Tega toraj bomo volili, le ta je te časti vreden.“ S tako in enako „špraho“ je kretel skrbni loški očeak do zadnjega večera okoli. Kako velike skrbi je imela njegova pomahana glava zadnji večer, da bi znal vendar le zmagati narodni kandidat, je pa pokazal s tem, da je poslal svojega „Amtsdienerja“ — akoravno je božec že poprej dan na dan razbijal po svojem publem bobnu, ljudi opominjaje, naj ne prezirajo ukaza županovega — po vseh hišah s tistimi rumenimi listeki, ki mu jih je poslal tisti čudni „Central-Comité“ ter dal naznaniti, da naj se poprimejo njega, če „Vorsteherja“ nikakor nočejo voliti. Kdor ne bo šel v Kranj in tako volil, tega bodo si to že g. župan dobro zapomnili, je (županov) „Leibgardist“ še dostavil in odšel po svojem poslu. — Mi pa vprašamo, ali je taka agitacija, tako žuganje dopuščeno? Ali je to prosta volitev? Poznali bi pa tudi radi postavo, ktera ravno loškemu mestu dovolji, tudi bližnjo okolico med mestne volilce pozvati, med tem ko so v Kranju le mestnjani voliti smeli. Ali ni to dosti veljaven upljiv, zarad kterega ta volitev ne sme nikakor obveljati? Sicer je pa sedanjí izvoljenec, g. Höffern, že poprej pravil, da volitve ne prevzame, pa ne vem, kako je mogel potem gosp. Derbič v Kranju zbrane volilce nagovarjati, da naj volijo Höfferna, da rad volitev prevzame? Kje toraj je tičala grda laž? Če ne v mavri, je pa v šavri, ali ne? Kaj boste pa Vi narodni očetje v Ljubljani k tej po nepostavnem potu napravljeni volitvi rekli? Tukaj gre ali za Vašo čast, ali za Vašo sramoto! Vi torej nikakor ne smete trpeti, da bi po takim potu izvoljen kdo sedel med Vami. Ko bi bil izvoljen kak očiten nasprotnik, gotovo bi volitev zavrgli; ovreči jo morate pa tudi tako, če hočete, da Vas svet ne bo preostro obsodil. Nikar naj se Vam ne smilijo tako zvani „Verfassungstreuen“, ki so zdaj tako obsedeli; saj veste, kako na drobno so Vam kožo merili v poprejšnem dež. zboru ter slovenskemu trupu ozke hlače šivali,

dokler so gospodovali tisti „Zelenci“ nad Vami!

Podgradski.

○ **Dr. Iz Ljubljane.** (Nekoliko komentarov k nekterim volitvam na Kranjskem.) Zopet volitve in sedaj celó komentari k volitvam, rekel bode nejevoljni bralec, čitavši na čelu našemu današnjemu dopisu stavljeni naslov. Pa pomisliti je treba, da ravno volitve budijo narode iz apatične letargije k energičnemu delovanju. Koliko važnost pa da imajo volitve za naš skoz stoletja po birokraciji in germanizaciji zatirani in politično na več kosov razcepljeni ubogi narod slovenski, tega mi menda ni treba na drobno razkazovati, tem menj ker je slov. narod to sam najbolje s tem dokazal, da je kljub vsem nemškutarjem in birokratom kranjskim in drugim vse priporočene narodne kandidate z ogromno večino za svoje zastopnike si izvolil. 25 let se neprenehoma že trudijo „Novice“ in v novejšem času tudi še mnogo drugih slov. časopisov, da izbudijo iz globočega spanja k narodni smrti obsojeno najmanjše pleme velike slovanske rodovine. In zares, ta trud ni bil zastonj, ker ukaželjno slov. ljudstvo se že giblje po vseh krajih, ter zahteva nazaj mu od Nemcev in odpadencev kratene večne pravice človeštva. Prosto ljudstvo je začelo dobro razločevati in spoznavati svoje prijatelje od neprijateljev.

Dežman — Županova centralistično-birokratična stranka je razposlala svoj program na „Kranjce“ in „Slovenci“ odgovorili so ji tako glasno, da jim še zmiraj po ušesih brenči. Da je ta stranka celi birokratični aparat s svojim moralicnim in nemoralicnim tiskom za svojega zaveznika na strani imela, se po sebi umé. Uradniški briči morali so raznašati priporočilne liste nemškutarskih kandidatov, ter ljudem ustmeno dostavljati, da to so tisti možaki, ktere morajo izvoliti.

V Trebnem je par excellence nemškutar dr. Skedl celó ljudstvo se tem plašil, da, ako izvoli domoljubnega in značajnega poštenjaka gosp. grofa Bərbota, bodé se zopet tlaka in desetina vpeljala! V ravno tem kraju sta tudi nek vertoglavi zdravnik in tamošnji okrajni kancelir (po njegovem hudobnem značaju dobro znan človek, sin necega ljubljanskega krojača) lastnoročno trgala po noči raz hišnih sten pogramne in kandidate narodnega volilnega odbora, ter jih nadomestila z nemškutarskimi rumenimi in si sploh na vse kriplje prizadjala, da bi ljudstvo našuntala zoper najboljše sine matere Slave. Pa hvala Bogu, tudi dolefsko prosto ljudstvo se že dobro zaveda svoje narodnosti, in ne verjame v političnih rečeh vsacemu sleparju, in tudi takrat ne, kedar ta slepar uradniške ali pak padarske škrice nosi. —

Kakor smo iz gotovega vira pozvedeli, je bil nemškutarski „Centralisten-Comité“ z novci dobro preskrbljen, ker je poslal krčmarju Rozmanu v Trebno 80 gld. z namenom, naj za poslano novce kmečke volilce dobro pogosti in napaja, da bodó vinjeni rajši v svojo pogubo nemškutarje volili. Toda ljubeznjivi centralisti so se za ta pot spekli, ker novci niso na pravo adresu dospeli, kajti poštenjak Rozman je denar nazaj poslal. To je sicer vse hvale vreden čin, in le kaka poštena slovenska duša ga zamore učiniti, vendar mi mislimo, da bi bilo bolje, ta denar v prid slov. Maticе ali pa družbe sv. Mohora koj na mestu konfiscirati.

Nazadnje Vam, ljubi čitatelji „Slovenca“, še povem, kako in sè kakošnjimi sredstvi se je agitiralo za našega ljubega Dragotina Dežmana v Idriji. Nek rudarsk pisac je hodil okoli prostih idrskih volilcev ter jim pravil sledečo povest, se ve da v Idrskem narečji: „Možje, kakor veste, imamo se zahvaliti našemu vrlému poslancu Dežmanu, da Idrija ni prodana! To se je pa tako le zgodilo. Tam na Dunaji so imeli nek zbor, ki se je „Reichsrath“ imenoval. V tem

Reichsrathu so se strašno prepirali, ali bi se Idrija prodala ali ne. Kar na enkrat plane Dežman ves serdit kviško, ter z vso močjo sè pestjo ob mizo vdari, rekoč: Gospodje, Idrija se ne sme prodati.“ — Njih veličanstvo, presvitli cesar, kateri koj zraven tistega „reichsratha“ stanujejo, zaslišijo ta strašni kreg in pridejo prašat, zakaj se poslanci z našim Dežmanom tako silno prepirajo? Dežman še zmirej po koncu cesarju kar naravnost v obraz pogleda ter zopet sè pestjo tako ob mizo vdari, da se še dan danes vtisk v mizi pozna, in reče: Slišijo! Idrija se ne sme prodati!! — Na to pa milostljivi naš cesar odgovorijo: „No, pa Idrije ne bodemo prodali, ker jo poslanec Dežman tako krepko brani!“ — Ta komentar vsaj nobenega — komentara več ne potrebuje. V Idriji je bila tudi volilna komisija večidel iz tacihi mož sestavljena, katerim so odvisni rudarji v strahu in vendar so se tako moško obnašali, da so sè 56timi glasovi zoper 43 viteza Gariboldija, župana zgornje Šiške, za svojega zastopnika si izvolili.

Izmed kranjskih mest in trgov pa gre največja čast in hvala vrlim Idričanom, ker oni so navdušeni narodne ideje najkrasniši venec zmage na oltar mile naše domovine položili. Bog jih živi! —

Iz Solkana pri Gorici (Nemški tednik ne bo naše gore list). Rad bi vedel, ali so tudi drugi naročniki z zadnjo „Domovino“ program nemškega tednika dobili. Morebiti se je k mojej le po nesreči prišutil, kajti nikakor ne morem verjeti, da bi se „Domovina“ vrednik za tuje blagó poganjal. Res da se „Domovina“ politika, ako bi do sedaj mogli o njej govoriti, prečudno suče; prečudna so bila tudi imena onih mož (vsaj dveh), ki jih je ona v predzadnjem listu slovenskim velikim posestnikom priporočala! Ako bi človek vse to premislil, bo skorej nehoté rekel: „Domovina“ je z namenom nemški program razposlala. Načert se prav debelo baha s perva, da bo nemški tednik velikej (!) potrebi, že starej želji (!) po enakem časniku vstregel! Bog ve, kje so podpisani Nemci rečene velike potrebe zavohali, kje stare želje po tujsčini in skrivnem sovraštvu smerdljivem tedniku zasledili? Gotovo le v svojej černej mavhi, ktero pa tudi drugim vsiliti hočejo! Ne vem, ali se bi norcem smejal, ali pa nad zvijačnimi vrati jezil, ko v svojem načertu po svetu tako le kvasijo: „Tudi Nemcev je nemogoče prezirati v tej — namreč goriškej — zemlji; kajti njih število ni tako malo, kot bi kdo mislil, in veliko veljavo imajo med uradništvom, vojništvom in kupčijstvom“. Glejte, kake prečudne reči, o kterih deloma do sedaj nobeden vedel ni! Koliko je Nemcev po našej deželi? Antonini jih v svojej knjigi: „O iztočnih furlanskih mejah“ ne pozna. Mala peščica zastarelih in ne zastarelih gospodov, ki v Gorici v pokoji živé, nimajo za deželno narodno gibanje nikake veljave, tem manj, ker so brez stanovitnega stana, brez posestva in danes v Gorici, jutri v Gradcu in drugi dan, Bog ve kje, živijo. To velja tudi o vojacih; in kdor slep in gluhi ni, bo precej zasledil, da sedanji goriški vojaci niso Nemci, še častniki so po večem Slovani. Večina uradnikov pa je tu laških ali vsaj polaščenih Slovencev.

Res da so uradniški načelniki in nekaj nižih cesarskih službavnikov, po večem učitelji gimnazijski, zlasti pa realkini, Nemci ali pa slovanski Nemcem pripadli renegati. Razun Riterjeve rodbine, prav za prav: vitez Sahonij, in par drugih, ki so jih Riterji iz vseh vetrov ranjkega „rajha“ v svoje službe privabili, stanovitnih Nemcev v mestu Gorici ni. Da po deželi semtertje kacega nemškutarja ali kacega nemškega uradnika izvohaš, ni se ti treba pri dosedanjem vladinem duhu čuditi. Ako bodo naši narodni poslanci z furlanskimi edini, nadjati se je, da bodo zadnjim nemškim uradnikom

zapeli odpotnico. Ako pa Dragotin vitez Sahnij hoče zase nemški tednik izdajati, ni ga mu treba po „Domovini“ Slovincem goriskim siliti. V zadnjih šestih letih smo žalibožel opazovali, da sta oba poslanca Ritterja zmiraj glasovala zoper najpravičnejše tirjatve slovenskih zastopnikov. Od zadnje vojske veje prečudni duh po nemških rodbinah v Gorici; še v Solkan se je glas zatreštel o onem listu, kterega je nek brezimenik pridigarju Klinkovströmu poslal: „Berlin — Bismark hat beschlossen, Königgratz hat gesprochen“! Velika Nemčija je za nas velika norija, in vresničena bila bi za nas Avstriji zveste Slovence največa nesreča. Res prečudno bi bilo, ko bi mi goriški Slovenci podpirali velikonemški časnik, da bi nam vsiljeni tujci lože v sebi gojili neavstrijski duh in tako lože doveršili vsem Slovanom pogubne naklepe!

Iz Gradea. („Tagespošta“ in Slovinci; volitev.) Vsled zmage pri volitvah na spodnjem Štajerskem donša „Tagespošta“ zaporedoma dopise „o slovenski narodni stranki na Štajerskem. Ker se pisalec trudi mirno razlagati svoje mnenje, hočemo mu ravno tako zmerno ovreči, kar nahajamo krivega v njegovih mislih. On imenuje naše pritožbe, da se naši dež. dohodki krivično delijo, nepravilno frazo in pravi, da so ceste v istej razmeri slovenskim popotnikom in voznikom v prid kakor nemškimi. Kako to? Koliko Slovencev pa potuje ali se vozi po zgornjem Štajerskem? Kaj se je napravilo za popboljšanje cest na spodnjem Štajerskem? To čutijo ondašnji prebivalci najbolj! Za tem se oberne na žandarmerijo, na preganjanje potepuhov, na odvrčanje kuge, na kaznovanje malopridnežev in hvali dež. zbor, da za vse to skerbi. Po mojih mislih s tem delovanjem vsak svojo kožo varuje. Težko bi se pa kaj storilo, ko bi to specifično Slovincem donšalo dobička, kakor se godi v drugih naših specifičnih zadevah; kajti soditi zamoremo le po tem, kar smo doživeli. Dalje pravi, da se v Graški zgornji realki in v tehniki enako podučujejo učenci obeh narodov. Številke nam pričajo, da vživa to dobroto le ena šestina slovenskih, pet šestin pa je nemških učencev. To pa izhaja odtod, ker je Slovincem predelež v Gradeu, na drugi strani pa jim primanjkuje denarja za šole. On nam pove, da ne poprašujejo bolnike in nore po jeziku. Za to odkritoserčnost smo mu prav hvaležni, zdaj vendar vemo, zakaj da se ne gleda na to, da bi morali oskerbniki in zdravniki znati slovenski. Kar kislo vodo v Rogatecu zadeva, še nobenemu Slovincu, kakor pisalec meni, ni prišlo na misel, da izvira iz zaslug slovenskega jezika. G. pisalec ne zna ločiti materijalnih zadev od duševnih. Kaj pa hoče to reči, če pravi, da je bil dež. zbor volje, v Ptujju kmetijsko šolo napraviti. Na verh še pravi, da je to vsakemu znano. To nam je pač znano, nam, ki smo z lastnim očesom videli in z lastnim ušesom slišali, da je dež. zbor zavergel predlog g. Hermana z namero, da bi se prej v pogovjevanje spuščali in še le potem sklepali. Menda je dež. zbor slutil, da bode v prihodnjem zboru teže krivične sklepe kovati. Samo z enim razlogom poskuša dež. zbor opravičevati in ta je, da je Turniška grajščina predraga. Ali ni dovolj drugih sposobnih pohištjev? Ubogi grad Turniš, da moraš ti prevzeti težko butaro praznih izgovorov! Dalje imenuje neumno in krivično opravljjanje naše pritožbe zastran postopanja dež. zbora, ki še beliča ni dovolil za to, da bi se struga Savine in Pesnice poravnala. Kdorkoli je hodil poleg savinskih in pesniških bregov, mora dvomiti in z glavo majati, ali so bili možje, ki so bili poslani od dež. zbora, da to stvar preiskujejo, res zvedeni in pravični ali ne. Ali mar niso videli, kako Savina dolino razdira, posebno pri Grobelskem mostu; s kacimi te-

žavami se brodarji borijo, preden da priveslajo do zaželenega mesta, kjer morejo skoraj edini imetek v denar spraviti, drugače bi še davkov ne mogli plačevati? Ali mar niso videli, kako Pesnica polje pomočvirja? Kaj tacega praviti, da se Savina ne zmeni za narodna čutila, ni samo nepotrebno, temuč za pametnega moža nedostojno. On sicer pripoznava, da so zahteve enakopravnosti pravične; nekaj verstic pozneje pa terdi, da najpravičnejši in najpametnejši ne zamore tirjati enakopravnosti obeh narodov. Le sredstva in pripomočki naj se nam dajo, in videli bodo najstrastnejši zaslepljenci, kako hitro zamore bistroumni Slovenec doiti ali še celo prehiteti svojega soseda. Da se pa zoper enotni jezik v državi ali celo zoper nemške vednosti zarotujemo, to pa nobeden ne more nam očitati, to so prazne kvante. Uradniki pa morajo zmožni biti jezika v govoru in pisavi, drugače ne zamorejo po postavi z ljudstvom občevati. Kdorkoli hrepeni po viših vednostih in znanostih, išče in najde povsod njih obilne zaklade ne samo v nemškem jeziku, ampak tudi v francoskem, v angleškem itd. — Ni veselja brez kaljenja. To žalostno resnico smo čutili pri zdanjih volitvah, serce je že kipelorojnosti zaradi veličastne zmage štajerskih in kranjskih Slovencev, kar nas zadene kakor grom z jasnega neba novica, da so koroški Slovenci propadli. Pa čudno mislijo oni, ki jih že med zgubljene brate števaajo. Že čez tisoč let so bili stiskani in najbolj izpostavljeni nemškimi napadom, in vendar so svojo narodnost ohranili; gotovo je ne bodo zgubili v šestih letih, v tem času se bode zbudil narodni duh še po ostalih slovenskih krajih. Tedaj se ne bodo več dali premotiti zvitim ptujcem in odpadlim domačinom: volili bodo enoglasno svoje prave zastopnike. To mora se pa vendar vsemu svetu čudno zdeti, da okoli 120.000 Slovencev nima v dež. zboru nobenega zastopnika!

— Ptujje dežele.

Prusija. Za gotovo se pripoveduje, da Bismark in Hohenlohe nekaj snujeta, kar zlasti Napoleonu sive lasé dela in veliko vojsko obeta.

Italija. Vlada misli drug načrt postave zastran prodaje crkvenih posestev zboru predložiti. Sliši se pa tudi govoriti, da se bo ali zbor razpustil, ali pa nastopi ministerstvo Ratazzi. — Na Lahe je treba dobro paziti. Kakor poprej po Beneškem napravljajo se zdaj po spodnjem Tiroljskem homatije, zavolj kterih je ondi tudi oklican obsedni stan.

Francoska. Napoleon nič prav ne ve, pri čem da je. Francozom ponuja nekako svobodo, ali oni mu obračajo le hrbet in se zahvaljujejo za take darove. Pa tudi na zunaj nekaj tuhta, ker se v orožnicah na vso sapo dela.

Turčija. Punt na Kandiji se vedno širi in utrja. Ondotni prebivalci so pripravljani tako dolgo vojskovati se, da zmagajo. Pa tudi grška vlada si zelo prizadeva, da bi vse na noge spravila in zoper Turke odkurila.

Razne novice.

** Iz Ljubljane: Preteklo nedeljo je bila deputacija pomnoženega odbora za železnico ljubljansko-beljaško pri deželnem glavarju in mu izročila spomenico, da jo blagovoljno predloži kupčijskemu ministerstvu. G. glavar je deputacijo prijazno sprejel in jej zagotovil svojo pripomoč.

** Iz tukajšnje jetnišnice na gradu je bilo po milosti Njih Veličanstva izpuščenih te dni 7 Lahov,

ki so bili leta 1865 zarad veleizdajstva obsojeni v desetletno težko ječo. („Laib. Z.“)

** C. k. generalmajor knez Hugo Windschgrätz ustrelil je 29. januarja v grajščinskih logih Hasperških veliko volkuljo. („Laib. Z.“)

** (Sokolski shodi.) Pri zadnjem sokolskem shodu pri Virantu, ki je bil 7. t. m., se je sklenilo, da bodeta v predpustnem času še dva shoda, namreč v četrtek 14. t. m. in na pustni ali debeli četrtek 28. tega mesca. Na pustni torek pa je velika maškerada.

** Kakor smo zvedeli, misli naš rojak g. dr. Greg. Krek, profesor na realki v Gradcu, pričeti na tamošnji univerzi docenturo za slovansko filologijo in literaturo.

* Za bilježnika ali notarja v Mariboru je postavljen dr. Mat. Reiser.

* Kakor se iz Rima poroča, prišel je slavni škof Štrosmajer pred nekaj dnevi tje. Vsi mu želimo, da bi srečno končal potovanje svoje!

Duhovske zadeve.

Ljubljanska škofija: G. Leopold Abrecht je postal fajmošter v Dobu, g. Fr. Jereb pa v Zaspem. G. Janez Žan gre za duha pomočnika v Polhov Gradec.

Semnji na Slovenskem.

(od 15. do 28. febr.)

Na Kranjskem: V Bučki v krškem okraju 24., v Cirknici 24., na Igju 27., v Moravčah 24., v Toplicah pri Novem mestu v četrtek po sv. Matiju (28. f.)

Na Štajerskem: V Arvežu 24., v slov. Bistrici 24., v Braslovčah v poned. po sv. Matiju (25. f.), na Laškem 24., v Radgoni 14 dni pred pustom, v Rogatecu 24., v Vildonu 24. febr.

Na Koroškem: V Trebnjem v ponedeljek po sv. Matiju (25. febr.)

Na Primorskem: V Cerkni 24. febr.

Očitne dražbe.

Na Koroškem: Hišno orodje pri Krelu na Dobrovi c. 305 gld., dr. 25. febr., 11. in 27. marca ob 10. dop. doma pri Krelu, okr. sodnija v Celovcu; — Smidmerteleva kmetija v Senčurju, c. 3600 gld., cena orodja 260 gld., — Ambroževa km. v Andersdorfu c. 1500 gld., dr. 23. febr., 23. m. in 24. apr. ob 10. dop. na domu v Senčurju, okr. gosp. v št. Pavlu; — Birtova kajža v Tauhendorfu, c. 640 gld., dr. 4. marca, 8. apr. in 10. maja ob 10. dop. in sicer prvi dve pri okr. gosposki v Trgu, tretja pa na domu.

Na Kranjskem: Kmetija na Unci, c. 885 gld., dr. 22. febr., 22. m. in 26. apr. ob 10. dop. pri okr. gosp. v Planini; — kmetija na Strmci, c. 1130 gld., dr. 22. febr., 22. m. in 26. apr. pri okr. gosp. v Planini; — kmetija v malih Lipljah, c. 1133 gld., dr. 27. febr., 27. m. in 27. apr. ob 11. dop. pri okr. gosp. v Žuzemberku; — kmetija v Sodražici, c. 2387 gld., dr. 15. febr., 15. m. in 13. apr. ob 9. zjutraj pri okr. gosp. v Ribnici.

Na Štajerskem: Karnerjeva kmetija v Lohici, c. 2779 gld., dr. 2. marca, 2. apr. in 2. maja ob 10. zj. na domu, okr. sodnija v Ljubnem (Leoben). — hiša z zemljiščem vred v gosposkih ulicah v Celju, c. 11.177 gld., dr. 7. marca, 11. apr. in 16. maja ob 10. zj. pri okr. sodniji v Celju; — km. v Diljah, c. 5525 gld., dr. 27. febr., 23. m. in 30. apr. ob 11. dop. pri okr. sodniji v Gradcu; — Miheličeva km. v Unterwöllingu, c. 2800 gld., dr. 26. febr., 26. m. in 26. apr. ob 9. zj. pri okr. gosp. v Cmureku; — kmetija na Straži, c. 750 gld., dr. 13. febr., 13. m. in 12. apr. ob 10. zj. in sicer prvi dve pri okr. sodn. v Celju, tretja pa doma na Straži v loški srenji.

Odrpta listnica.

G. R. B. v H.: Vaš izvrstni dopis nam je žalibože en dan prepozno došel. — Zavolj izrednih naših tiskarnih zadev mora se „Slov.“ že v ponedeljek, sredo in petek dop. končati.

G. B. V. v K on at: Vse popravljeno; gosp. V. Šč. v Prez.: za l. 1866 zarajt. 4 gld. 90 kr., zarajta se za l. 67 še 5 gld. 10 kr.

Dunajska borsna 11. februarja 1867.

5% metalike	62.25
5% nacional	72.—
1860 derž. posoj	90.80
Bankine akcije	763.—
Kreditne	192.—
London	127.50
Novi zlati	6.03
Srebro	125.75